

РЕШЕНИЕ

21 октябрь 2019 ел

КАРАР

№ 118

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Нөнәгәр авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында «Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 елның 29 ноябрдәге 110-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, 2019 елның 14 октябрдәге гавами тыңлаулар нәтижеләре буенча, РФ Юстиция министрлыгының ТР буенча идарәсе бәяләмәсенә таянып, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы «Нөнәгәр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 79,80,81 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл жирлеге Советы карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының «Нөнәгәр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүгә.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен жиберергә.

3. Дәүләт теркәвенә алынганнан соң, әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә.

4. Әлеге карар рәсми игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Нөнәгәр
авыл жирлеге башлыгы

А. З. Әхмәтханов

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы " Нөнэгэр авыл жирлеге» муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр

1. Уставның 5 статьясындагы 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;»;

2.Уставның 5 статьясындагы 14 пункттын яңа редакцияләр бәян итәргә:

«14) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу;»

3. Уставның 6 статьясындагы 12 пункты үз көчен югалткан дии танырга

4. Уставның 6 статьясындагы 14 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

"14) жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән мөрәжәгать итү буенча эшчәнлек алып бару;»;

5.Уставның 23.1 статьясындагы 8 пункттын яңа редакциядә бәян итәргә тәкъдим итәбез:

"8.«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган гражданныр жыены анда торак пункт яки жирлектә яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыграгы катнашуда вәкаләтле. Торак пунктта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артыграк бер үк вакытта булу мөмкинлеге булмаса, гражданныр жыены әлеге Устав нигезендә этаплап, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Нөнэгэр авыл жирлеге торак пунктларында гражданныр жыенын әзерләү һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмә белән расланган тәртиптә гражданныр жыенын үткәрү турында Карар кабул ителгән көннән бер айдан да артмаган вакыт эчендә уздырыла. Шулу вакытта әлек гражданныр жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә киләсе этапларда катнашмый. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, жирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертеләргә тиеш".

6. Уставның 47 статьясындагы 5 пунктчасының 23 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«- каты коммуналь калдыкларны жыю (шулу исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;»;

7.Уставның 47 статьясындагы 5 пунктчасының 24 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз хайваннар белән морәжәгать итү буенча эшчәнлек алып бара.;»;

8. Уставның 65 статьясындагы 3 пункттын яңа редакциядә баян итәргә:

«3)гамәлгә куючысы муниципаль берәмлек булган оешмаларның хокукый статусын билгели торган кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр массакүләм мәгълүмат чараларында,» Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталы " интернет-ресурсында рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә. <http://pravo.tatarstan.ru>, яисә халыкка хәбәр итү юлы белән Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру <http://baltasi.tatarstan.ru> Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл жирлеге территориясендә урнаштырылган мәгълүмат стендларына урнаштыру юлы белән башкарыла.

Муниципаль хокукый актыны яисә жирле үзидарә органнары арасында төзелгән Килешүне рәсми рәвештә халыкка игълан итү дип аның интернет-ресурста тулы текстын «Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталы» ның беренче басмасы санала <http://pravo.tatarstan.ru> яки Балтач муниципаль районының рәсми сайтында <http://baltasi.tatarstan.ru> шулай ук Балтач муниципаль районы Нөнәгәр авыл жирлеге территориясендә урнаштырылган мәгълүмат стендларына урнаштыру турында Карар кабул ителде.

Муниципаль хокукый актының тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан очракта (урнаштырылган), аның күләмле график һәм таблица кушымталары басма матбугатта китерелмәскә мөмкин.».

9.Уставны түбәндәге эчтәлекле VIII бүлек өстәргә

"VIII башлыгы. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ УЗУ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ ВАЗЫЙФАЛАРНЫ БИЛӘУ

51 Статья. Гомуми нигезләмәләр

9.Уставны түбәндәге эчтәлекле VIII бүлек өстәргә

"VIII башлыгы. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ УЗУ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ ВАЗЫЙФАЛАРНЫ БИЛӘУ

51 Статья. Гомуми нигезләмәләр

1.Муниципаль хезмәт-Муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән билгеләнгән хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегә.

2.Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

3.Муниципаль хезмәтне финанслау жирлек бюджеты хисабына башкарыла.

4.Россия Федерациясе дәүләт телен белүче гражданны муниципаль хезмәткә тигез керә ала, аның женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, милләтенә, мөлкәти һәм вазыйфай хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, жәмәгать берләшмәләренә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең профессиональ һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга ия.

Һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган әзерлек юнәлеше буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт

вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә төренә һәм аның вазыйфаи Инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи Инструкциясе белән шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфасы

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органында, жирлек сайлау комиссиясе аппаратында, жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсе нигезендә барлыкка килә торган вазыйфа.

53 Статья. Муниципаль хезмәткәр, Муниципаль вазыйфаны биләүче зат

1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар-жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи затлары.

2. Муниципаль хезмәткәр-федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә, жирлекнең жирле бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаларны башкаручы граждандан.

3. Жирле үзидарә органнары, жирлек сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормый.

54 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең хокуклары һәм бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр хокуклары:

1) муниципаль хезмәтнең биләнгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга таба үсү шартлары белән танышу.;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәмин итү.;

3) хезмәт өчен түләү һәм хезмәт законнары, Муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә башка түләүләр);

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләнгән торган ял көннәре бирү белән тәмин ителә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидарә органы, жирлек сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;

6) үз инициативасы буенча муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста катнашу;

7) жирлекнең муниципаль хокукый акты нигезендә жирлек бюджеты хисабына өстәмә һөнәри белем алу.;

8) якларга үз шәхси мәгълүматлар;

9) Үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турында бәяләмәләр һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук шәхси эшкә язма аңлатма бирү өчен;

10) һөнәр берлекләре төзү хокукын да керттеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен берләшмә;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә керттеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликты китереп чыгармаса һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда башкача каралмаган булса, яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүче) алдан язмача хәбәрнамә белән башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, әлеге Уставны һәм жирлекнең башка муниципаль хокукый актларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә.;

2) вазыйфа йөкләмәләрен вазыйфаи инструкция нигезендә үтәргә;

3) вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, дингә мөнәсәбәтенә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, жирлек сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен сакларга;

5) ярдәм итәргә, квалификация дәрәжәсен, кирәкле, тиешенчә башкару өчен вазыйфаи бурычларны;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган бүтән серне тәшкит итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфа йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә аңа танылган булган белешмәләрне, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагылуы белешмәләрне читләштермәскә.;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга.;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм үз гаиләсе әгъзалары турында белешмәләр бирергә;

9) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыккан көнне Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу турында яисә чит дәүләт гражданлыгын алган көнне чит ил гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) эшкә алуы (эш бирүче) вәкиленә вазифаи бурычларны башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына китерергә мөмкин булган шәхси

кызыксынучанлык турында язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә.

4. Муниципаль хезмәткәр әлеге законсыз йөкләмәне үтәргә хокуклы түгел. Тиешле житәкчедән йөкләмә алынганда, муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз, муниципаль хезмәткәр бу йөкләмәне биргән житәкчегә, федераль законнар һәм Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган житешсезлекне язма рәвештә нигезләргә тиеш. Әлеге йөкләмә житәкчесе тарафыннан язмача расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Хокуксыз йөкләмә үтәлгән очракта һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

55 Статья. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аларның вазыйфаи бурычларын үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата тотуны үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре, шулай ук ел саен түләнгән торган ял көннәре бирү белән тәэмин ителә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук аның вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү.;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китергән очракка мәҗбүри дәрәҗәдә иминияте;

7) муниципаль хезмәткәрләргә узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, эмма вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авырган яисә эшкә яраклылыгын югалткан очракта, мәҗбүри дәрәҗәдә социаль иминиятләштерүе.;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән саклау.

2. Жирле үзидарә органы, жирлек сайлау комиссиясе ябылуга яки жирле үзидарә органы, жирлек сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскартылуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә муниципаль хезмәткәргә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуга яки кыскартылуга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

56 Статья. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар җаваплылыгы

1. Дисциплинар жинаять кылган өчен - муниципаль хезмәткәрнең үзенә йөкләнгән хезмәт вазыйфаларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве өчен яллаучы (эш бирүче) вәкиле түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

1) кисәтү;

2) шелтә;

3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

2. Дисциплинар жинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр вакытлыча (әмма бер айдан да артык түгел), аның дисциплинар жаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл иткәнче, вазыйфаи бурычларын үтәүдән, акчалата эчтәлекне саклау белән эштән азат ителергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

3. Дисциплинар Жәзаларны куллану һәм алу тәртибе хезмәт законнары белән билгеләнә.».

10. Уставның 81 статьясындагы 3 пунктчасын түбәндәге эчтәлекле 3.1 пунктчасы белән өстәргә:

«3.1. Жирлек уставы, жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акт Россия Юстиция министрлыгы порталындагы «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» дәүләт теркәвеннән соң рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш (<http://pravo-minjust.ru>, <http://право-минюст.рф> теркәлү челтәр басмасы сыйфатында: Эл № ФС77-72471 от 05.03.2018).».

11. VIII-XIV бүлекләрен IX-XV Устав башлыклары дип санарга.

12. Уставның 51-81 маддәләрен 57-87 статьялар дип санарга.